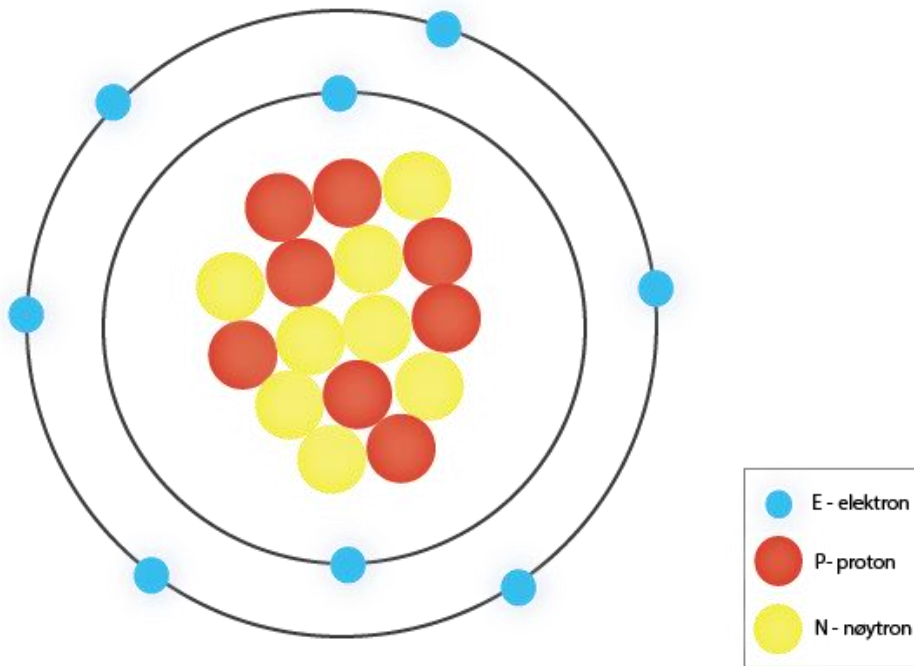

اتوم او مالیکول

اتوم هغه کوچنی ساختمانی واحدونه دی، کوم چی زموږ شاوخوا کی هرڅه جوړوي . اتوم له ډیرو کوچنیو توکو څخه جوړ شوي چی ذرات نومبيري. هغه ذري چی مثبت چارج (+) لري د پروتون په نامه یادبيري او هغه ذري چی منفي چارج لري د الکترون په نامه یادبيري. نیوترونونه هم کوچنی ذري دي او کوم چارج نلري. (چارج یې صفر دی). د اتوم په مرکز کی هسته ځای لری چی د پروتونونو او نیوترونونو نه جوړه شوی ده. الکترونونه د هستی په گردچاپیره کی حرکت کوي.

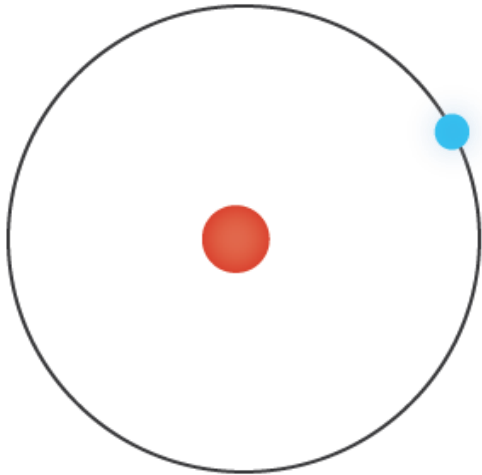

د اتوم د قشرماډل ښيي چی، د اکسیجن اتوم د 8 الکترونونو سره د هستی شاوخوا حرکت کوي. په هسته کی 8 پروتون او 8 نیوترون شتون لري.

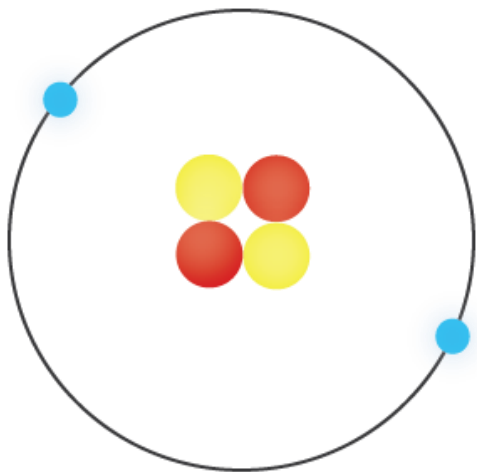
(انځورد NAFO)

توم د یو عنصر کوچنی ذره ده چی په سترگو نه لیدل کېږي. له همدې امله ، مونږ د مودل د رسم کولو په ذریعه ښودلای شو چی یو اتوم څنگه ښکاري. یو مودل د واقعیت ساده ښه ده . ډیر د استفادې وړ مودل قشری مودل دی. په قشری مودل کی الکترونونه په قشر کی په بیلا بیلو واټنونو ځای برځاي شوي دي. د ننی برخي په مدار کی یواځی د دو الکترونونو لپاره ځای شته . په دی بل مدار کی د اتو الکترونونو لپاره ځای شته . د یوه اکسیجن اتوم چی اته الکترونونه لري دوه الکترونونه په داخلی مدار کی او نور شپږ الکترونونه په دوهم مدار کی حرکت کوي.

هايډروجن او هيليموم د ساده او کوچنيو عنصرونه درلودونکي دي. هايډروجن اکثرا په هسته کې يو پروتون لري او يو نيوترون چې د هستې چار چاپيرد خوځيدوپه حالت کې دی. د الکترونونو منفي چارچ او د پروتونونو مثبت چارچ سره مساوي دی داسې چې هايډروجن اتوم خنثي دی. يعنی دا چې اتومونه چارچ نلري. او اتوم خنثي دی. هيليموم دوه پروتونونه ، دوه نيوترونونه او دوه الکترونونه لري چې د هايډروجن په برتله لږ غټ دی.

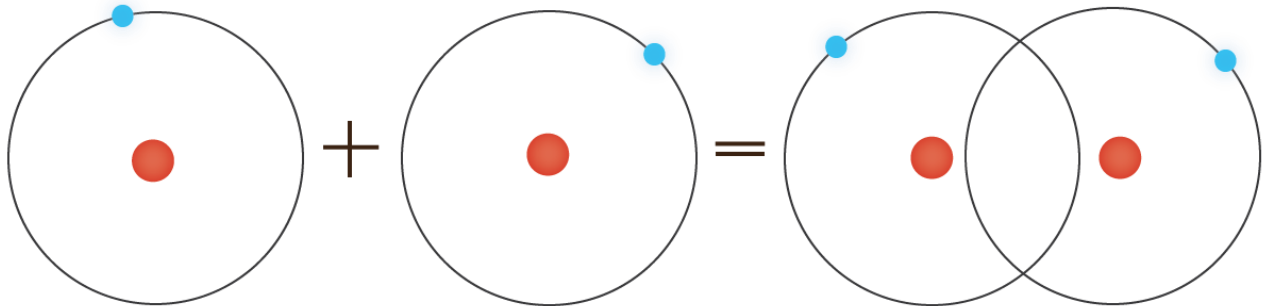
د اتوم د قشر ماډل ، د هايډروجن اتوم انځور دی چې په هسته کې يو پروتون لري او يو الکترون چې د هستې گردچاپيره حرکت کوي .
(انځور د NAFO)

د اتوم د قشر ماډل ، د هيليموم اتوم چې دوه پروتونه او دوه نيوترون لري. دوه الکترونه د هستې گردچاپيره حرکت کوي.
(انځور د NAFO)

هغه ماده چې یوازې د ورته ډول اتومونو څخه جوړه وي عنصر بلل کیږي . د اتوم په هسته کې د پروتونونو شمیر د عنصر نوعیت ټاکي. په طبیعت کې، ۹۲ کیمیاوي عنصره شتون لري. ټول عناصر سمبول سره لیکل کېږي. د یو عنصر سمبول یو یا دوي توري دي. اکسیجن (O) ، هایدروجن (H) ، سرو زرو (Au) او سپین زر (Ag) د عناصرو یو مثال دي.

ډیری اتومونه خوبنوي چې د نورو اتومونو سره یو ځای وي. دا ځکه چې اتومونه غواړي چې خارجي مدار یې ډک شي . دا کار اتومونه کولی شي د الکترونونو په ویشلو سره ترسره کړي. ډیری اتومونه چې الکترونونه وېشي د مالیکول په نوم یادېږي. دوه د هایدروجن اتومونه کولای شي الکترونونه تقسیم کړي. چې دواړه اتومونه په آخري مدار کې دوه الکترونونه اخلي چې مدار یې ډک کېږي. دغه دوه د هایدروجن اتومونه (H) په یو هایدروجن مالیکول بدلېږي. (H₂). اوبه هم مالیکول دی چې دوه د هایدروجن اتوم (H) او یو د اکسیجن اتوم (O) د اوبه مالیکول جوړوي (H₂O).

د اتوم د قشر ماډل ، دوه هایدروجن اتومونه (H) بنیي کوم چې سره یوځای د هایدروجن مالیکول (H₂) کیږي.

(انځور د NAFO)

